

Teema: Tutkijat ja sähköposti

TURUN KAUPPAKORKEAKOULU
KIRJASTO
REHTORINPELLONKATU 3
20500 TURKU

Parin viime vuoden aikana suurin osa tutkijoista ja opettajista näyttää jo siirtyneen kirjoituskoneista mikrojen käyttäjiksi. Erimerkkisiä, erihintaisia ja teholtaan vaihtelevia laitteita on opittu yleensä käyttämään tekstinkäsittelyssä. Yksityisestä harrastuksesta riippuu, missä määrin vaivaa ja työtunteja on käytetty aineiston käsittelyn tekniikoitten hankkimiseen ja opiskeluun. Tieteellisen yhteisön rakenteita ja mahdollisuuksia ravistelee ehkä eniten mahdollisuus päästä mikron kautta yhteyteen toisiin tutkijoihin Suomessa ja muualla maailmassa. Poliitikka-lehti ei pyri nyt tarjoamaan opaskirjaa "miten päästä maailmalle" vaan kertomaan muutamien eri alojen tutkijoiden omista kokemuksista. Onko sähköpostista ollut hyötyä? Mitä sillä voi tehdä? Tuhaako se tarpeettomasti hyödyllistä työaikaa?

Yksinkertaisimmassa tapauksessa käyttäjä tarvitsee mikronsa lisäksi 1) oman yliopistonsa tai opetusministeriön tietokoneen käyttöluvan ja sen mukaisen salasanan, 2) mikroonsa soveltuvan modeemin kaapeleineen, mikäli ei satu työskentelemään tiloissa, joissa on jo kiintoyhteydet. Huomion arvoista on, etteivät nykyiset modeemit enää ole järkyttävän kalliita laitteita suhteessa mikrojen hintoihin. 3) Aloitteleva käyttäjä tarvitsee jonkin verran opastusta ja käytön tukea joltain asian jo tuntevalta ja tekniikankin ymmärtävältä henkilöltä. Monia hyvin typeriä teknisiä vaikeuksia ei yleensä voi etukäteen välttää. Hyödyllisistä opetusmateriaaleista voi mainita esimerkiksi Timo Harmon opetusmateriaalin (90-191 2705) "Tietokoneavusteinen viestintä Helsingin yliopiston Vax-ympäristössä".

Nyt julkaistava puheenvuorojen kokonaisuus pyrkii kertomaan lähinnä siitä, mitä ja millaisia mahdollisuuksia sähköpostin käyttö voi tutkijalle tarjota. Alan harrastajille suuri osa keskustelusta voi olla tuttua, mutta nyt tarkoituksena onkin välittää tietoa paperilla niille, jotka eivät koko sähköpostin kenttää tunne.

Yksinkertaisin käyttötapa on tutkijain välinen

postin. Suurin ongelma tällä hetkellä on osoitteiden satunnaisuus, eli vasta kovin harvan voi tavoittaa. Toisaalta osoitteita on ollut tähän asti vaikea löytää. Kuluvan vuoden aikana yliopistojen yhteisen verkon FUNET:in osoitteet yksinkertaistuvat niin, että postin voi lähettää yksinkertaisesti henkilön nimellä. Esimerkiksi nimeen "H. Nurmi" kone vastaisi tyyliin "Do you mean Hannu Nurmi (Turun yliopisto) or Heikki Nurmi (Tampereen yliopisto)?" Tällä hetkellä käyttöliittymä on tyhmä ja postin lähettäjän on tiedettävä tarkkaan vastaanottajansa osoite ja nimi, kuten "OPMVAX::MHyvarinen". Mikäli posti toimisi kohtuullisesti olisi esimerkiksi Poliitikka-lehden tarvitsema yhteydenpito tavattoman paljon helpompi hoitaa. Kaikki oheiset puheenvuorot on luonnollisesti tilattu sähköisesti.

Kuten Heikki Pöntinen yksityiskohtaisemmin kertoo, on tutkijoille tarjolla News-ohjelmistojen ja Portacom-keskustelujen kautta ajan tasalla oleva mahdollisuus tietää eri laitosten ja alojen tieteellisistä tapahtumista. Poliitiikan tutkijoiden olisi ilmeisesti syytä samanlaiseen palveluun, niin monista tilaisuuksista saa tietoa vasta jälkikäteen tai vain epävirallisesti. Tilaisuuksien esittely avoimilla markkinoilla lisää epäilemättä mahdollisuuksia nopeitten ja yllättävien kontaktien luomiseen ja vähentää välttämättömyyttä kuulua sisäpiireihin. Kun Pöntinen kertoo sosiaalitieteiden suunnitelmista sähköisen jatkokoulutuksen alueella, voi Leila Simonen kertoa jo toteutuneesta jatkokoulutusprojektista, jossa tärkeänä linkkinä toimi tietokoneyhteys.

Jyri Mannisella on ollut kokemuksia hyödyllisistä sähköisistä yhteyksistä niin opiskelijana kuin opettajanakin. JP Roos taas on ollut innokkaimpia sähköisten keskustelujen kokeilijoita ja harrastajia, mutta on nyt päätenyt esittämään lopulta varovaisempia ja kriittisempiä kommentteja. Hänen arvionsa mukaan käyttöliittymät ovat nyt niin hankalia, että järkevä henkilö odottaisi pari vuotta ennen opiskeluun ryhtymistä. Roosin puheenvuoro kuvaa

hyvin sitä innostuksen, vaikeuksien ja pettymyksen kaarta, joka näyttää Jukka *Oksan* mukaan hyvin usein toistuvan sähköisessä viestinnässä. Kahden vuoden odotus on toisaalta ollut krooninen ja ongelmallinen ohje yleensäkin tietotekniikan alueella: laitteet halventuvat kahdessa vuodessa, käyttöliittymät tulevat helpommiksi, silloin on enemmän käyttäjiä ja hyötyjä saatavilla, mutta toisaalta ilman

kahden vuoden käyttökokemusta ja sen tuomaa luontevuutta.

Tiivistäen: tämän kokonaisuuden tarkoituksena ei ole toimia mainoksena vaan välittää kokemuksia tietokoneviestinnästä myös papereita lukevalle väelle. Toivottavasti jokainen voi helpommin valita itselleen sopivan viestintäpolitiikan.

Toimitus